

Program

Wychowawczo -Profilaktyczny

w Szkole Podstawowej

im. Leśników i Pszczelarzy

w Dąbrówce

na rok szkolny 2025-2026

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut Szkoły Podstawowej w Dąbrówce.

Wstęp

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w Szkole Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024-2025,
- wniosków i analiz z pracy zespołów klas 0-III i klas IV – VIII,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwagi, spostrzeżenia, wnioski z nadzoru dyrektora szkoły, nauczycieli, uczniów, rodziców),
- analizy arkuszy obserwacji postaw i zachowań uczniów.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo -Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły).

I. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i Świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się

zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej.
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania i przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe),
- 11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w Życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (działania wojenne na Ukrainie),
- 4) udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 5) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej),
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej ukierunkowane na:

są

- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy,
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra,
- kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy,
- kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę,
- wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego,
- rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych,
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,
- kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym,
- wzmocnienie współpracy szkoły z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,

- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych,
- doskonalenie kompetencji dyrektora i nauczycieli w zakresie sposobu oceniania wewnątrzszkolnego,
- wspieranie nauczycieli w podejmowaniu działań w zakresie rozwijania aktywności fizycznej uczniów.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,

- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z psychologiem, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, logopedą oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – psychologa, pedagoga specjalnego, pedagoga szkolnego, logopedę,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- określa zadania w zakresie wychowania i opieki oraz profilaktyki,
- określa zapotrzebowanie na realizację programów wychowawczo – profilaktycznych,
- dokonuje analizy działalności wychowawczo – profilaktycznej.

3. Nauczyciele:

- dokonują analizy działalności wychowawczo – profilaktycznej,
- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych,
- wykonują zalecenia zawarte w orzeczeniach wydanych przez PPP,
- doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczo – profilaktycznych,
- współpracują z koordynatorem ds. bezpieczeństwa w szkole,
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych,

- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów,
- wspólnie z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

4. Wychowawcy klas:

- integrują zespół klasowy,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- realizują zadania w zakresie wychowania, opieki i profilaktyki we współpracy z rodzicami uczniów,
- tworzą plan pracy wychowawczej z klasą uwzględniając potrzeby wychowanków,
- tworzą klimat do właściwych relacji z wychowankami,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- prowadzą dokumentację nauczania,
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,

- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, ocenia zachowania uczniów,
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i Środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.

5. Pedagog specjalny:

- rekomenduje działania do realizacji w zakresie zapewniania aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów ze szczególnymi potrzebami w życiu szkoły i przedszkola,
- prowadzi działania i badania diagnostyczne związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu,
- współpracuje z zespołem ds. *IPET, WOPFU*,
- rozwiązuje problemy wychowawcze i dydaktyczne uczniów,
- udziela uczniom, rodzicom, nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- rozpoznaje przyczyny niepowodzeń edukacyjnych uczniów, trudności w funkcjonowaniu w środowisku szkolnym,
- przedstawia RP propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

6. Psycholog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów,

- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno- pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży w tym zdrowia psychicznego,
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- wspiera wychowawców w określaniu rodzaju pomocy uczniom z różnymi trudnościami: edukacyjnymi, wychowawczymi czy rodzinnymi,
- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze **Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego** w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli, wynikające z **Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego**,
- współpracuje z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczo – profilaktyczną szkoły.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby Środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

Organ prowadzący – Urząd Gminy w Lelisie

- Współuczestniczy w wyposażaniu szkoły w pomoce dydaktyczne, środki niezbędne do realizacji **Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego**
- Organizuje w porozumieniu ze szkołą różne formy wsparcia profilaktyczno- edukacyjnego dla uczniów, rodziców i nauczycieli, np. warsztaty, szkolenia, konferencje itp.

ZACHOWANIA RYZYKOWNE I ICH PRZYCZYNY – CZYNNIKI RYZYKA

Wyodrębniliśmy tzw. zachowania ryzykowne, które stanowią nieodzowny czynnik profilaktyki. Zachowania ryzykowne, to działania zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji psychologicznych, społecznych i zdrowotnych. Mamy wśród nich czynniki indywidualne, rodzinne, związane ze szkołą, z rówieśnikami oraz czynniki środowiskowe.

Rodzaj zachowania ryzykownego	Przyczyny
wulgaryzmy, brak kultury osobistej	Obyczaj środowiskowy, wzorce wyniesione z domu, chęć zaimponowania, wyraz buntu, manifestowanie dorosłości, wzorce w mediach, złe relacje nauczyciel-uczeń, brak reakcji nauczyciela i innych dorosłych, ubóstwo językowe, odrzućenie przez rówieśników.
wagary	Trudności w nauce, uległość wobec kolegów, strach przed sprawdzianem brak zainteresowania, niemożność sprostania ambicjom rodziców i wymaganiom nauczycieli, nuda na lekcjach, brak dyscypliny, chęć zaimponowania, brak więzi z rodzicami, zły klimat społeczny szkoły.
brak zainteresowania nauką	Niedostosowanie wymagań do poziomu uczniów, niejasne kryteria oceniania,

	<p>jakość programów nauczania, lenistwo, osoba nauczyciela, nudne lekcje, negatywny wpływ grupy rówieśniczej, brak zainteresowania ze strony rodziców.</p>
<p>palenie papierosów picie alkoholu zażywanie innych środków psychoaktywnych, w tym napojów energetyzujących</p>	<p>ciekawość, wpływ reklamy w mediach, wzorowanie się na dorosłych, na odreagowanie, moda, szpan, nuda, przekora, bunt, sytuacja domowa, negatywny wpływ grupy rówieśniczej, brak zainteresowania ze strony rodziców, niekorzystne czynniki prenatalne, picie alkoholu i palenie, papierosów przez matkę w czasie ciąży.</p>
<p>uzależnienia od Internetu i gier komputerowych</p>	<p>Brak zainteresowania i kontroli ze strony rodziców, brak obowiązków domowych, łatwy dostęp do różnych komunikatorów internetowych.</p>
<p>zachowania agresywne</p>	<p>Negatywne wzorce, także w mediach, sposób na odreagowanie stresu i załatwienie sprawy, chęć dominowania, zaistnienia w grupie, moda na agresję w grupie rówieśniczej, nieumiejętność radzenia sobie z problemami, odpowiedź na prowokację, wczesne niepowodzenia w nauce i brak wsparcia ze strony dorosłych.</p>
<p>nadwaga i otyłość anoreksja i bulimia wady postawy</p>	<p>niewłaściwa dieta, mała aktywność fizyczna, czynniki środowiskowe.</p>
<p>stany lękowe i depresyjne</p>	<p>presja grup rówieśniczych, poczucie osamotnienia, wycofanie z życia szkolnego, brak zainteresowania ze strony rodziców, niska samoocena, brak poczucia własnej wartości, brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka.</p>

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Czynniki chroniące, to wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka. Wymienia się w tym kontekście czynniki rodzinne, związane ze szkołą, rówieśnicze i środowiskowe. Należą do nich:

1. Silna więź z rodzicami, opieka dorosłych, zaangażowanie rodziców w życie dziecka, wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie wszystkich potrzeb dziecka, zasady rodzinne.

2. Zainteresowanie nauką i własnym rozwojem, aktywność, ciekawość poznawczą.
3. Praktyki religijne.
4. Zakorzenie w tradycji społeczności i szacunek dla jej norm.
5. Grupa rówieśnicza, przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej, autorytety.
6. Poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości, optymizm, posiadania celów i planów życiowych, zdolność uczenia się, umiejętności społeczne.
7. Pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli, wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy, stwarzanie okazji do odnoszenia sukcesów przez uczniów tzw. pedagogika pozytywna.
8. Zaangażowanie w różne działania np. wolontariat, przyjazne i bezpieczne otoczenie domu rodzinnego, dostęp do ośrodków rekreacji, obecność dorosłych wspierających ucznia (mądry nauczyciel, trener, ksiądz, wychowawca).

WYNIKI BADAŃ Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY,

REKOMENDACJE ZE SPRAWOZDANIA I EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny został opracowany na podstawie wyników diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, problemów podczas nauki zdalnej, postaw etycznych i wybranych wartości, które kierują postępowaniem ucznia oraz monitoringu ogólnej sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w szkole, z użyciem narzędzi:

1. Kwestionariusze ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
2. Rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i nauczycielami.
3. Obserwacja środowiska szkolnego przez pracowników szkoły.
4. Rozmowy z przedstawicielami samorządów klasowych.
5. Analiza dokumentów: Statut (PZO), Program Wychowawczo- Profilaktyczny, plany pracy wychowawców.
6. Informacje zwrotne od przedstawicieli różnych instytucji współpracujących ze szkołą.

Przy opracowaniu Szkolnego Programu wychowawczo – profilaktycznego uwzględniono:

1. Priorytety MEN na rok szkolny 2025/2026.

2. Rekomendacje z realizacji zadań **Programu Wychowawczo - Profilaktycznego** za rok 2024/2025.
3. Obowiązujące akty prawne.
4. Zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku.

Podsumowanie wyników badania czynników ryzyka i czynników chroniących dzieci i młodzież w profilaktyce za rok szkolny 2025/2026

1. Anonimowe badania zostały przeprowadzone 8 - 12 września 2025 r. wśród uczniów Szkoły Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrowce. Wzięło w nich udział 74 uczniów - co stanowi 100 % uczniów tych klas (klasa I - 7 osób , klasa II - 10 osób, klasa III - 5 osób, klasa IV - 11 osób, klasa V - 12 osób , klasa VI - 10 osób , klasa VII - 11 osób i klasa VIII - 8 osób).

Próba obejmuje całą populację uczniów szkoły na tym etapie – wyniki są więc reprezentatywne dla badanych klas.

2. Wyniki według obszarów badania

A. Korzystanie z internetu i mediów społecznościowych

Czas w internecie:

Szacunkowo ok. 25 % uczniów korzystało z internetu do 1 godziny dziennie, ok. 35 % do 2 godzin, a ok. 40 % powyżej 2 godzin dziennie. W klasach 7–8 dominował czas powyżej 2 godzin.

Media społecznościowe:

Ok. 70 % uczniów deklaruje korzystanie z mediów społecznościowych (głównie Instagram, TikTok, YouTube, sporadycznie Facebook). W klasach 1–3 dostęp był rzadszy.

Publikowanie zdjęć:

Okolo 30–35 % uczniów przyznało, że wrzuca swoje zdjęcia do internetu. W grupie tej częściej pojawiały się dziewczęta ze starszych klas.

Filtry upiększające:

Wśród uczniów, którzy zamieszczają zdjęcia, ponad połowa stosowała filtry upiększające.

Bezpieczeństwo w sieci:

Niewielki odsetek (ok. 5–7 %) przyznał, że podał komuś obcemu swoje hasło.

Tylko ok. 20 % uczniów miało ustawione blokady rodzicielskie.

2/3 uczniów twierdziło, że rodzice wiedzą, z jakich stron korzystają.

Kontakty z nieznanymi:

100 % uczniów stwierdza, że nie przyjmowało zaproszenia od nieznanomych.

Wnioski:

Czynnik ryzyka: długie przebywanie online, niska kontrola rodzicielska.

Czynnik chroniący: świadomość części uczniów o niebezpieczeństwie i otwartość na rozmowę z rodzicami.

B. Styl Życia i aktywności wolnoczasowe

Sport: ok. 40 % uczniów uprawia sport codziennie, 45 % 2–3 razy w tygodniu, a 15 % nie podejmuje aktywności.

Czytelnictwo: codziennie czytało dla przyjemności ok. 20 % uczniów, 2 - 3 razy w tygodniu – 30 %, a aż połowa praktycznie nie czytała.

Spotkania ze znajomymi: regularny kontakt (codziennie lub kilka razy w tygodniu) deklarowało ok. 70 % uczniów; 30 % nie spotykało się systematycznie z rówieśnikami.

Wnioski:

Czynnik ryzyka: mała aktywność fizyczna części uczniów, słabe nawyki czytelnicze.

Czynnik chroniący: silna potrzeba kontaktów rówieśniczych, rozwinięte relacje towarzyskie.

C. Relacje rodzinne

Większość uczniów oceniała relacje z mamą i tatą jako dobre lub bardzo dobre (ok. 80–85 %).

Relacje z rodzeństwem były bardziej zróżnicowane – część uczniów zgłaszała konflikty.

Relacje z dziadkami oceniano raczej pozytywnie.

3/4 uczniów twierdziło, że rodzice wiedzą, z kim spędzają czas wolny.

Wnioski:

Czynnik chroniący: wysoki odsetek dobrych relacji rodzinnych.

Czynnik ryzyka: pojedyncze przypadki złych relacji z rodzeństwem – wymagają wsparcia.

D. Samopoczucie i postawy

Pewność siebie: ok. 60 % uważało się za osoby pewne siebie, 40 % – nie.

Poczucie szczęścia: większość (ok. 70 %) odpowiadała „tak” lub „raczej tak”. Niewielka grupa deklarowała brak szczęścia.

Źródła wsparcia: najczęściej wskazywano rodziców i kolegów/koleżanki, rzadziej dziadków, najmniej – wychowawcę.

Wnioski:

Czynnik chroniący: wysoki odsetek uczniów deklarujących wsparcie rodziny i rówieśników.

Czynnik ryzyka: brak pewności siebie i poczucia szczęścia u części uczniów.

E. Relacje rówieśnicze i doświadczenie przemocy

Relacje w klasie: ok. 70 % uczniów oceniło je jako dobre lub bardzo dobre, 20 % jako średnie, 10 % jako złe.

Poczucie akceptacji: 75 % uczniów uważało, że koledzy ich lubią; reszta miała wątpliwości lub zaprzeczała.

Przykrość z powodu zachowania innych: ok. 30 % uczniów wskazało, że takie sytuacje występują.

Przemoc:

Najczęściej zgłaszano wyzwiska, obrażanie i obgadywanie (20–25 %).

Bójki i przepychanki – ok. 10 %.

Wykluczenie z grupy – 5 %.

Ok. połowa uczniów stwierdziła, że nie doświadczyła takich sytuacji.

Wnioski:

Czynnik ryzyka: obecność przemocy słownej i wykluczeń, choć nie są one dominujące.

Czynnik chroniący: zdecydowana większość czuje się akceptowana w klasie.

F. Zachowania ryzykowne

Alkohol i narkotyki: praktycznie nikt nie przyznał się do spożywania alkoholu ani używania narkotyków.

Napoje energetyczne: ok. 20 % uczniów deklarowało picie 2 - 4 razy w tygodniu, 10 % – raz w tygodniu, kilku uczniów codziennie. Około połowy w ogóle ich nie spożywało.

Wnioski:

Czynnik chroniący: brak sięgania po substancje psychoaktywne wśród uczniów.

Czynnik ryzyka: sięganie po napoje energetyczne (nawyk mogący prowadzić do późniejszych zachowań ryzykownych).

3. Podsumowanie – czynniki chroniące i ryzyka

Czynniki chroniące

Wysoki poziom relacji z rodzicami i dziadkami.

Źródła wsparcia emocjonalnego w rodzinie i grupie rówieśniczej.

Częste podejmowanie aktywności sportowej i utrzymywanie kontaktów ze znajomymi.

Poczucie akceptacji przez większość rówieśników.

Czynniki ryzyka

Zbyt długie przebywanie w internecie (szczególnie w starszych klasach).

Publikowanie zdjęć, stosowanie filtrów – sygnały presji rówieśniczej i potrzeby akceptacji.

Niewystarczająca kontrola rodzicielska (brak blokad, nie zawsze wiedzą, z jakich stron korzystają dzieci).

Doświadczenie przemocy słownej i wykluczeń w klasach.

Zbyt niskie zainteresowanie czytaniem.

Sięganie po napoje energetyczne w młodym wieku.

4. Rekomendacje

1. Bezpieczeństwo w sieci: warsztaty dla uczniów i rodziców, wzmocnienie nadzoru rodzicielskiego, nauka zarządzania prywatnością online.

2. **Relacje rówieśnicze:** programy integracyjne w klasach, mediacje, zajęcia o empatii i przeciwdziałaniu przemocy.

3. **Promowanie zdrowego stylu życia:** więcej zajęć sportowych, akcje czytelnicze, uświadamianie o szkodliwości energetyków.

4. **Wsparcie psychologiczne:** rozmowy indywidualne z uczniami mniej pewnymi siebie, kształtowanie poczucia własnej wartości.

5. **Utrzymanie czynników chroniących:** wzmacnianie dobrych relacji rodzinnych, dalsze promowanie abstynencji od alkoholu i narkotyków.

Podsumowanie wyników badania czynników ryzyka i czynników chroniących rodziców w profilaktyce uniwersalnej rok szkolny 2025/2026

Anonimowe badania zostały przeprowadzone 8 - 12 września 2025 r. wśród rodziców Szkoły Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce. Wzięło w nich udział 30 rodziców - co stanowi 100% rodziców, co stanowi 100% ankietowanych

Wyniki badania

A. Poczucie bezpieczeństwa i relacje rówieśnicze

Moje dziecko czuje się w szkole bezpiecznie:

Tak – 90%

Nie – 10%

Moje dziecko ma przyjazne relacje rówieśnicze:

Tak – 83%

Nie – 17%

Wniosek: Większość rodziców ocenia szkołę jako bezpieczną i sprzyjającą dobrym relacjom.

B. Obserwowane zachowania dzieci

Palenie papierosów/e-papierosów:

Nigdy – 100%

Picie alkoholu:

Nigdy – 100%

Kilka razy – 0%

Środki psychoaktywne:

Nigdy – 100%

Napoje energetyczne:

Nigdy – 65%

Kilka razy – 25%

Bardzo często – 7%

Codziennie – 3%

Nadużywanie telefonu:

Nigdy – 20%

Kilka razy – 40%

Bardzo często – 30%

Codziennie – 10%

Wulgaryzmy:

Nigdy – 55%

Kilka razy – 30%

Bardzo często – 10%

Codziennie – 5%

Przemoc fizyczna:

Nigdy – 90%

Kilka razy – 10%

Przemoc psychiczna:

Nigdy – 83%

Kilka razy – 15%

Bardzo często – 2%

Wniosek: Najczęstsze niepożądane zachowania to nadużywanie telefonu, sporadyczne używanie wulgaryzmów i picie energetyków.

C. Sposoby spędzania wolnego czasu

Rodzice wskazywali, że dzieci najczęściej:

Spędzają czas z rówieśnikami – 70%

Grają w gry komputerowe/konsole – 63%

Korzystają z telefonu – 60%

Uprawiają sport – 57%

Spędzają czas z rodziną – 50%

Oglądają filmy/seriale – 47%

Mają hobby / zajęcia pozalekcyjne – 40%

Słuchają muzyki – 37%

Grają w gry planszowe – 20%

Czytają książki – 17%

Wniosek: Wolny czas jest zdominowany przez aktywności ekranowe i spotkania z rówieśnikami. Czytanie i hobby są mniej popularne.

D. Ocena działań szkoły (zgodnie z polityką oświatową na rok szkolny 2025/26)

1. Myślenie analityczne i logiczne:

Tak – 70%

Nie – 30%

2. Postawy patriotyczne:

Tak – 77%

Nie – 23%

3. Promocja zdrowego stylu życia:

Tak – 78%

Nie – 12%

4. Profilaktyka przemocy i zdrowie psychiczne:

Tak – 73%

Nie – 27%

5. Higiena cyfrowa i bezpieczeństwo w sieci:

Tak – 63%

Nie – 37%

6. Doradztwo zawodowe:

Tak – 65%

Nie – 35%

7. Aktywizujące metody nauczania i ocenianie kształtujące:

Tak – 65%

Nie – 35%

Wniosek: Najlepiej oceniane są obszary bezpieczeństwa i patriotyzmu, najsłabiej – doradztwo zawodowe i higiena cyfrowa.

E. Czas spędzany z dzieckiem (rodzice)

W dni powszednie:

Pół godziny – 10%

2–3 godziny – 47%

Ponad 3 godziny – 43%

W dni wolne:

Pół godziny – 3%

2–3 godziny – 33%

Ponad 3 godziny – 64%

Wniosek: Większość rodziców poświęca dzieciom czas każdego dnia, szczególnie w weekendy. To silny czynnik chroniący.

3. Czynniki chroniące

Wysokie poczucie bezpieczeństwa w szkole.

Przyjazne relacje rówieśnicze.

Brak nałogów (papierosy, alkohol).

Częsty czas spędzany przez rodziców z dziećmi.

Wsparcie ze strony rodziców i szkoły w budowaniu zdrowego stylu życia i relacji.

Zaangażowanie części uczniów w sport i zajęcia pozalekcyjne.

4. Czynniki ryzyka

Nadużywanie telefonu i częste korzystanie z urządzeń ekranowych.

Picie napojów energetycznych przez część uczniów (nawyk mogący prowadzić do dalszych ryzyk).

Sporadyczna przemoc psychiczna i fizyczna wśród dzieci.

Niewielki odsetek uczniów, którzy nie czują się bezpiecznie w szkole lub nie mają przyjaznych relacji.

Niski poziom czytelnictwa i małe zainteresowanie hobby.

Słabsze oceny rodziców w zakresie doradztwa zawodowego, higieny cyfrowej i metod aktywizujących w szkole.

5. Rekomendacje

1. Profilaktyka cyfrowa:

Warsztaty dla uczniów i rodziców nt. ograniczania czasu ekranowego.

Uświadamianie skutków energetyków i smartfonowego przeciążenia.

2. Wzmacnianie czynników chroniących:

Podtrzymywać dobre praktyki bezpieczeństwa w szkole i relacji rówieśniczych.

Angażować rodziców w zajęcia i wydarzenia promujące wspólny czas.

3. Edukacja i wychowanie:

Rozszerzyć ofertę zajęć czytelniczych i rozwijających pasje.

Promować zdrowy styl życia, szczególnie sport i aktywność fizyczną.

4. Wsparcie w szkole:

Rozwinąć doradztwo zawodowe (warsztaty, spotkania z doradcami).

Zwiększyć liczbę działań z zakresu higieny cyfrowej i bezpieczeństwa online.

Wzmocnić profilaktykę przemocy psychicznej (warsztaty integracyjne, programy mediacji).

Podsumowanie wyników badania czynników ryzyka i czynników chroniących w profilaktyce uniwersalnej rok szkolny 2025/2026 – ankieta dla nauczycieli

Anonimowe badania zostały przeprowadzone 8-12 września 2025r wśród nauczycieli. Wzięło w nich udział 15 osób co stanowi 74 % rady pedagogicznej.

Wyniki badania

A. Zachowania ryzykowne uczniów obserwowane przez nauczycieli

Palenie papierosów / e-papierosów:

Nigdy – 100%

Picie alkoholu:

Nigdy – 100%

Kilka razy – 0%

Środki psychoaktywne:

Nigdy – 100%

Picie napojów energetycznych:

Nigdy – 50%

Kilka razy – 23%

Bardzo często – 17%

Nadużywanie telefonu komórkowego:

Kilka razy – 47%

Bardzo często – 40%

Nigdy – 13%

Używanie wulgaryzmów:

Kilka razy – 60%

Bardzo często – 27%

Nigdy – 13%

Przemoc fizyczna:

Nigdy – 90%

Kilka razy – 10%

Przemoc psychiczna (wyśmiewanie, groźby):

Nigdy – 67%

Kilka razy – 30%

Bardzo często – 3%

Wniosek: Najczęściej obserwowane zjawiska to: nadużywanie telefonów, wulgaryzmy, spożywanie napojów energetycznych i sporadyczna przemoc. Palenie, alkohol i narkotyki nie występują.

B. Problemy związane z nowymi technologiami

Przenoszenie telefonów do szkoły: sporadyczny problem – 77%, częsty problem – 23%

Brak kontroli rodzicielskiej: największy problem – 40%, nie występuje – 60%

Dostęp do wszystkich treści: największy – 40%, częsty – 60%

Cyberprzemoc: sporadyczny – 82%, częsty – 18%

Dostęp do portali społecznościowych pomimo ograniczeń wiekowych: częsty – 70%, największy – 30%.

Wniosek: Największym wyzwaniem są: nadużywanie urządzeń ekranowych, brak kontroli rodzicielskiej i nieumiejętność krytycznej analizy informacji.

C. Problemy obserwowane u uczniów

Niewłaściwe odżywianie: rzadko – 68%, bardzo często – 32%

Przysypianie na lekcjach: rzadko – 70%, bardzo często – 30%

Spóźnianie się na pierwsze lekcje: rzadko – 92%, bardzo często – 8%

Nieodpowiednie ubranie: rzadko – 20%, nigdy – 80%

Autoagresja: rzadko – 13%, nigdy – 87%

Trudności w higienie osobistej: rzadko – 13%, nigdy – 87%

Wniosek: Najczęściej powtarzające się problemy to: złe odżywianie, spóźnienia i zmęczenie na lekcjach. Zaniedbania higieniczne występują sporadycznie.

D. Zachowania uczniów wobec siebie

Wykluczanie z grupy: sporadycznie – 15%, nigdy – 85%

Wulgaryzmy wobec innych: sporadycznie – 90%, bardzo często – 10%

Agresja fizyczna: nigdy – 80%, sporadycznie – 20%

Dokuczanie słowne: sporadycznie – 87%, bardzo często – 13%

Wniosek: Największym problemem są sporadyczne wulgaryzmy i dokuczanie słowne. Agresja fizyczna i cyberprzemoc mają charakter incydentalny.

E. Priorytetowe tematy zajęć profilaktycznych

Zdrowy tryb życia: 77% wskazań

Rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych: 87%

Profilaktyka chemiczna (nikotyna, alkohol, energetyki): 56%

Profilaktyka behawioralna (telefon, gry, zakupy, jedzenie): 89%

Agresja i przemoc rówieśnicza: 78%

Wniosek: Rada pedagogiczna wskazuje, że największe potrzeby to praca nad emocjami uczniów, stylem życia i zapobieganiem agresji.

3. Czynniki chroniące

Brak zjawiska palenia, narkotyków i alkoholu wśród uczniów (wg obserwacji nauczycieli).

Uczniowie nie stosują przemocy fizycznej ani cyberprzemocy.

Sporadyczny charakter poważniejszych problemów wychowawczych (higiena).

Świadomość nauczycieli w zakresie najważniejszych problemów wychowawczych i profilaktycznych.

4. Czynniki ryzyka

Powszechne nadużywanie telefonów i mediów cyfrowych.

Wulgaryzmy i dokuczanie słowne w codziennych relacjach uczniów.

Sporadyczne, lecz obecne wykluczanie z grupy.

Złe nawyki zdrowotne: niewłaściwe odżywianie, zmęczenie, spóźnienia.

Niedostateczna kontrola rodzicielska nad korzystaniem z nowych technologii.

Ryzyko braku umiejętności krytycznej analizy informacji i uleganie dezinformacji w sieci.

5. Rekomendacje:

1. Profilaktyka cyfrowa i higiena online:

Zajęcia dla uczniów nt. świadomego korzystania z urządzeń.

Warsztaty dla rodziców o kontroli rodzicielskiej i skutkach nadmiernego ekranowego stylu życia.

2. Rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych:

Zajęcia ze specjalistami z radzenia sobie ze stresem i konfliktami.

3. Walka z przemocą słowną i psychiczną:

Lekcje wychowawcze nt. empatii, szacunku i odpowiedzialności.

Dalsze monitorowanie sytuacji w klasach, szybkie reagowanie na sygnały wykluczenia.

4. Promocja zdrowego trybu życia:

Zachęcanie do aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania.

Kampanie szkolne przeciwko napojom energetycznym.

5. Profilaktyka behawioralna:

Zajęcia nt. uzależnień od telefonu, gier.

Włączenie pedagoga i psychologa szkolnego w prowadzenie cyklu spotkań.

6. Współpraca szkoła–rodzice:

Regularne informowanie rodziców o problemach zauważanych w szkole.

Tworzenie wspólnej strategii wychowawczej wobec najczęstszych zagrożeń.

DO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO WŁĄCZONO:

Rekomendacje ze sprawozdania z Programu Wychowawczo - Profilaktycznego za rok szkolny 2024/2025

1. Kontynuować działania integrujące społeczność uczniowską, wzmacniając relacje rówieśnicze oraz poczucie przynależności do grupy, np. przez ogniska, wycieczki czy wspólne inicjatywy szkolne.
2. Zintensyfikować wsparcie w obszarze edukacji emocjonalnej i zdrowia psychicznego, poprzez systematyczne spotkania z pedagogiem, treningi umiejętności społecznych i warsztaty profilaktyczne.

3. Rozwijać edukację zdrowotną i proekologiczną, zachęcając uczniów do zdrowego stylu życia oraz aktywności fizycznej w naturalnym środowisku.
4. Wzmacniać kompetencje uczniów w zakresie samodzielności i podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych poprzez organizację spotkań informacyjnych, warsztatów oraz udział w wydarzeniach promujących edukację i rynek pracy.

Priorytety polityki oświatowej MEN w roku szkolnym 2025/2026 dla szkół podstawowych:

1. Kształtowanie myślenia analitycznego: Interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Edukacja obywatelska: Kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, a także dbałość o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia: Kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz wspieranie aktywności fizycznej uczniów, a także profilaktyka przemocy rówieśniczej i wsparcie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
4. Higiena cyfrowa: Promowanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.
5. Kształcenie zawodowe: Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
6. Wsparcie dla nauczycieli: Rozwój zawodowy nauczycieli poprzez szkolenia i innowacje edukacyjne, w tym wykorzystanie technologii cyfrowych w procesie nauczania.

SZCZEGÓŁOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Lp.	Obszar	Zadania wychowawcze szkoły	Odpowiedzialni	Termin
1.	Kontynuacja działań – realizowanie zadań mających na celu promocję zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów (trzeci kierunek polityki	– realizacja działań określonych w podstawach programowych przedmiotu „Edukacja zdrowotna”.	– nauczyciel przedmiotu	przez cały rok
		– realizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży zdrowym trybem życia i aktywnością ruchową, – udział w zajęciach dodatkowych rozwijających sprawność fizyczną (zajęcia pozalekcyjne, lekcje WF)	– nauczyciele poszczególnych przedmiotów	przez cały rok
		– organizowanie wycieczek i spacerów rozwijających sprawność fizyczną	– wychowawcy	przez cały rok

oświatowej państwa)	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja ogólnopolskich i regionalnych programów edukacyjnych i - profilaktycznych: „Szkoła bez krzyku”, „Bajki pomagajki”, „Trzymaj formę”, - przygotowywanie dzieci i młodzieży do startu w konkursach na temat ochrony zdrowia i zdrowego odżywiania 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele poszczególnych przedmiotów 	przez cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć metodami nowatorsko-aktywizującymi mającymi na celu kształtowanie zachowań służących zdrowiu 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele poszczególnych przedmiotów 	przez cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie uczniów do samodzielnej i systematycznej aktywności ruchowej, uprawiania sportu, korzystania z zasobów boiska szkolnego, sali gimnastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel wychowania fizycznego - wychowawcy klas 1-3 	przez cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań uczniów z lekarzami, mistrzami kuchni, farmaceutami, pracownikami naukowymi zajmującymi się zdrowiem i profilaktyką zdrowotną 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy klas, - pedagog - koordynatorzy „Tygodnia dla zdrowia” 	listopad
	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie opieką psychologiczno-pedagogiczną uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, - konsultacje z pedagogiem, - konsultacje z psychologiem 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przedmiotów, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie niepowodzeń i organizowanie pomocy dla uczniów mających trudności w nauce 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przedmiotów - pedagog - psycholog 	przez cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie pracy dydaktycznej (formy i metody), wychowawczej i opiekuńczej do potrzeb uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych w celu zwiększenia ich bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przedmiotów, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok

		<ul style="list-style-type: none"> - rozwój uniwersalnych umiejętności uczniów oraz kluczowych kompetencji niezbędnych do poruszania się na rynku pracy (udział w kursach, szkoleniach, warsztatach, spotkaniach z pracodawcami) 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel przedmiotu, - osoby z zewnątrz 	przez cały rok szkolny
2.	<p>Profilaktyka zagrożeń – zapobieganie agresji i przemocy w grupach rówieśniczych, z uwzględnieniem cyberprzemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań wychowawczych, edukacyjnych i profilaktycznych mających na celu: <ul style="list-style-type: none"> ● budowanie pozytywnych relacji, ● rozwijanie umiejętności społecznych, ● edukowanie na temat przemocy, ● wczesne reagowanie na sygnały przemocy, ● wsparcie dla ofiar 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele i wychowawcy, - pedagog, psycholog, pedagog specjalny 	przez cały rok
	<p>Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży: działania profilaktyczne, edukacyjne, interwencyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - działania edukacyjne i profilaktyczne w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych: <ul style="list-style-type: none"> ● działania informacyjne o zdrowiu psychicznym, uczenie radzenia sobie ze stresem, budowanie odporności psychicznej, ● wspieranie zdrowych nawyków tj. zachęcanie do regularnej aktywności fizycznej, zdrowej diety, odpowiedniej ilości snu, co ma pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne; tworzenie sprzyjającego otoczenia, ● zapewnienie dzieciom i młodzieży poczucia bezpieczeństwa, wsparcia emocjonalnego, akceptacji w domu, szkole i w środowisku rówieśniczym, - podejmowanie działań interwencyjnych: 	<p>nauczyciele i wychowawcy</p> <p>- pedagog, psycholog, pedagog specjalny</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> ● zapewnienie szybkiego i łatwego dostępu do specjalistów w razie potrzeby, ● udzielanie profesjonalnej pomocy w przypadku zaburzeń psychicznych, ● wsparcie w sytuacjach kryzysowych – szybka i skuteczna interwencja w przypadku kryzysów emocjonalnych, myśli samobójczych czy innych trudnych sytuacji 		
		<ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka uzależnień: <ul style="list-style-type: none"> ● Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna) 		
		<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do przestrzegania podstawowych zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie zdrowych nawyków żywieniowych 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, - wychowawcy, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie nałogom i uzależnieniom np. organizacja konkursu na temat wpływu używek na zdrowie uczniów, na temat zagrożeń dla zdrowia i życia ze strony narkotyków dopalaczy, wirus HIV dla uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok

		<ul style="list-style-type: none"> - gazetki ścienne, np. na temat zagrożeń zdrowia i Życia, uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie młodzieży opieki pielęgniarskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - honorowe krwiodawstwo – pogadanki i spotkania 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel biologii, - przedstawiciele centrum krwiodawstwa 	listopad
		<ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie uczniów w zapobieganiu stanom depresyjnym i lękowym 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie uczniów w problemach związanych z ich niepełnosprawnością, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, - podnoszenie jakości edukacji włączającej 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej na temat uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog, - policjant 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpieczeństwa i porządku poprzez pełnienie dyżurów nauczycielskich 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie modelu aktywnego spędzania wolnego czasu, kształtowanie sprawności fizycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciel wychowania fizycznego 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych, uczenie bezpieczeństwa w Internecie 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog, - policjant 	przez cały rok
3.	Kształtowanie postaw –patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie u uczniów poczucia tożsamości narodowej, zaangażowania w życie społeczne oraz odpowiedzialności za dobro wspólne, - dbanie o dobre imię szkoły reprezentowanie szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - samorząd uczniowski, - wolontariat 	przez cały rok

	bezpieczeństwo własne i innych – edukacja historyczna i kulturowa, przestrzeganie prawa i zasad współżycia społecznego	– zapoznanie z dziedzictwem kulturowym – poznawanie historii, tradycji i wartości narodowych, symboli państwowych, a także kultury i sztuki polskiej	– wychowawcy, – nauczyciel historii	przez cały rok
		– udział w obchodach świąt państwowych, rocznic historycznych i innych wydarzeniach o charakterze patriotycznym	– samorząd uczniowski	przez cały rok
		– ukazywanie uczniom pozytywnych wzorców osobowych związanych z Polską poprzez prelekcje o sławnych i dobrych ludziach, spotkania z ciekawymi osobowościami opowiadającymi o tradycji i kulturze	– wychowawcy, – nauczyciele, – zaproszeni goście	przez cały rok
		– szacunek dla symboli narodowych: dbałość o godne traktowanie flagi, hymnu i innych symboli państwowych	– wychowawcy	cały rok szkolny
4.	Kontynuacja działań związanych z rozwijaniem u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych poprzez naukę aktywnego słuchania (zachęcanie uczniów do uważnego wsłuchiwania się w to, co mówią inni, prowadzenie rozmów o emocjach (omawianie uczuć oraz emocji, zarówno własnych, jak i innych ludzi) oraz wspólne działania – angażowanie nastolatków w wolontariat lub	– organizowanie zajęć, w których uczeń ma możliwość stawiania pytań, analizowania zachowań, wymiany poglądów na temat tego, czym jest empatia, wrażliwość na potrzeby innych czynienie dobra, współpraca	– wychowawcy	przez cały rok
		– prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności wczuwania się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi (dostrzeganie jego emocji i uznawanie potrzeb)	– wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog	przez cały rok
		– organizacja przestrzeni edukacyjnej, która sprzyja rozwijaniu u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych – współpraca ze środowiskiem rodzinnym uczniów, – prowadzenie: <ul style="list-style-type: none"> ● rozmów z uczniami, dokonywanie oceny czym jest empatia, wrażliwość na potrzeby innych – kreowanie u uczniów postawy współpracy i 	– wychowawcy, – nauczyciele, – pedagog, – psycholog	przez cały rok

	działania charytatywne, które pozwalają im zobaczyć świat z perspektywy innych	<p>pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi, dostrzeganie pozytywnych cech u innych, ● nabywanie umiejętności wczuwania się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi – budowanie u dzieci świadomości własnych uczuć, ● czynienie dobra wobec innych z jednoczesnym kształtowaniem poczucia własnej wartości i pewności siebie, która jest potrzebna w wyznaczaniu własnych granic 		
		- kształtowanie postaw akceptacji, tolerancji w zakresie różnic rasowych, kulturowych, religijnych, intelektualnych, fizycznych itp.	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - psycholog	przez cały rok
		- kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie/zdrowie swoje i innych	- nauczyciele, - wychowawcy, - pedagog, - psycholog, - policjant	przez cały rok
		- kształtowanie postaw współodpowiedzialności uczniów za wizerunek szkoły	- wychowawcy, - samorząd uczniowski	przez cały rok
		- motywowanie rodziców do sprawowania większej kontroli nad dziećmi	- dyrekcja, - wychowawcy, - pedagog, - psycholog	przez cały rok
		- wpływanie na poprawę komunikacji interpersonalnej jako podstawę efektywnej współpracy (dyrektor – nauczyciele – uczniowie – rodzice)	- dyrekcja, - wychowawcy, - rodzice, - samorząd uczniowski	przez cały rok
		- wspieranie rodziców w trosce o rozwój dziecka niepełnosprawnego	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog	przez cały rok
5.	Działania profilaktyczne	- organizacja zajęć mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, takich jak: agresja, brak tolerancji, przemoc w tym przemoc	- dyrekcja, - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog	przez cały rok

		psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc		
		- systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - psycholog	przez cały rok
		- pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą – respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole	- wychowawcy	przez cały rok
		- stała współpraca wychowawców w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania	- wychowawcy, - nauczyciele	przez cały rok
		- rozwijanie dobrych relacji pomiędzy nauczycielami a uczniami, uczniami i pracownikami szkoły oraz rodzicami	- wychowawcy, - nauczyciele	przez cały rok
		- kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych; propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy	- wychowawcy, - nauczyciele	przez cały rok
6.	Kontynuacja działań promujących higienę cyfrową i bezpieczne poruszanie się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie	- nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji korzystania z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów	- wychowawcy, - nauczyciele przedmiotu	przez cały rok
		- bezpieczeństwo w Internecie – kształtowanie u uczniów umiejętności stosowania zasad ochrony osobistej, ochrony danych, ochrony tożsamości cyfrowej, krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych, naturalnego i odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych	- wychowawcy, - nauczyciele przedmiotu	przez cały rok
		- wsparcie edukacji informatycznej i medialnej w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu,	- wychowawcy, - nauczyciele przedmiotu	przez cały rok

		<p>kształtowanie krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na temat krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych oraz negatywnego wpływu spędzania czasu wolnego przed komputerem 		
7.	Profilaktyka zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie społecznie pożądaných postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> • omawianie zagrożeń związanych z życiem i zdrowiem, przemocą i krzywdzeniem nieletnich, z przemocą rówieśniczą, w rodzinie, cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych, • spotkania z przedstawicielami policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy), • „Co to jest stalking – jak sobie z nim radzić?”, • „Co to jest cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić?”, • ustalenie zasad netykiety w szkole, • kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w internecie i mediach społecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - przedstawiciele policji – materiały informacyjne 	cały rok szkolny
		<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – diagnozowanie środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele 	przez cały rok
		<ul style="list-style-type: none"> - ochrona ofiar przemocy w tym przemocy w rodzinie: <ul style="list-style-type: none"> • rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedura Niebieskiej Karty, - gazetki tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog 	przez cały rok
8.	Wartości, normy, wzory zachowań –	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie norm i wartości, kultywowanie tradycji i obyczajów 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy 	przez cały rok

	kultura, dbanie o klimat szkoły	szkoły – m.in. postaw pomagania innym		
		- udział młodzieży w imprezach szkolnych i konkursach nt. szacunku, empatii	- nauczyciele	przez cały rok
9.	Działania profilaktyczne	- promocja postaw: empatii i solidarności, życzliwości i współpracy, odpowiedzialności społecznej, tolerancji i szacunku dla różnorodności, - przeciwdziałanie objawom agresji, nietolerancji, dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania poprzez organizację pogadank	- dyrekcja, - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - psycholog, - rodzice / opiekunowie	przez cały rok

ORGANIZACJA DZIAŁAŃ DLA NAUCZYCIELI

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia	Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą, np. na temat kształtowania postaw i zachowań prozdrowotnych, wspierania aktywności fizycznej uczniów, zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej uczniów
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia – doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców	Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> - kształtowania postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych, - profilaktyki przemocy rówieśniczej, zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, wsparcia w kryzysach psychicznych, profilaktyki uzależnień, - promowania higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, - promocji kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego, - wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania

	<p>kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.</p> <p>Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia dziecka w tym zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p>
--	--

KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Współdziałanie z rodzicami w zakresie kontroli absencji uczniów:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Kontrola frekwencji uczniów i szybka interwencja w razie potrzeby	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele - pedagog 	przez cały rok	- wpisy w dzienniku
2.	Indywidualne rozmowy z uczniami niesystematycznie uczęszczającymi na zajęcia lekcyjne i ich rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - wychowawcy - pedagog 	przez cały rok	- wpisy w dzienniku
3.	Stosowanie ciekawych metod pracy na lekcjach, w tym metod aktywizujących	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele 	przez cały rok	- ankieta
4.	Konsekwentne wymaganie znajomości tematyki zajęć, na których uczeń był nieobecny	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele 	przez cały rok	- ankieta
5.	Stały kontakt z rodzicami/opiekunami ucznia przez e-dziennik	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele 	przez cały rok	- wpisy w dzienniku

2. Motywowanie uczniów do aktywnego stylu życia:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Stosowanie metod aktywizujących w pracy z uczniami	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele 	przez cały rok	- analiza ocen z przedmiotów
2.	Nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele 	przez cały rok	- analiza dokumentacji
3.	Nagradzanie uczniów za zaangażowanie w pracę i trud włożony w wykonanie zadań	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele poszczególnych przedmiotów 	przez cały rok	- wpisy w dzienniku

4.	Prowadzenie zajęć z uczniami nt. skutecznych metod gospodarowania czasem wolnym	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - psycholog 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku
5.	Przygotowanie uczniów do konkursów i olimpiad przedmiotowych	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku

3. Profilaktyka uzależnień:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Zapraszanie do współpracy osób z zewnątrz, zajmujących się profilaktyką zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog - psycholog - dyrektor 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku specjalisty, - wpisy w dziennikach lekcyjnych
2.	Interwencje, konsultacje dla uczniów i rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - psycholog 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku pedagoga, psychologa
3.	Zapoznanie rodziców ze statutem szkoły, programem wychowawczo-profilaktycznym	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dziennikach lekcyjnych
4.	Zaznajomienie uczniów oraz rodziców z fachową literaturą, naukowymi stronami internetowymi	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku pedagoga

1) Zapobieganie paleniu papierosów:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Lekcje na temat szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawca - pedagog - psycholog - pielęgniarka - sanepid 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku specjalisty, - wpisy w dziennikach lekcyjnych

2.	Kształtowanie wśród uczniów asertywności i poczucia własnej wartości	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - psycholog 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku specjalisty, - wpisy w dziennikach lekcyjnych
3.	Interwencja w przypadku pojawiających się zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - psycholog 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku pedagoga, psychologa
4.	Zaproponowanie uczniom ciekawej oferty zajęć pozalekcyjnych w celu rozwijania osobistych pasji i zainteresowań, aktywne spędzanie czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dziennikach zajęć pozalekcyjnych
5.	Wdrażanie uczniów do uczestnictwa w kulturze Środowiska lokalnego	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - wychowawcy - nauczyciele 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dziennikach lekcyjnych
6.	Udział w akcji „Dzień bez papierosa”	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog - nauczyciel biologii 	31.05.2026 r.	<ul style="list-style-type: none"> - fotoreportaż z akcji na stronie szkoły

2) Zapobieganie alkoholizmowi:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Lekcje wychowawcze dotyczące prawa karnego związanego ze spożywaniem alkoholu	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - policjant 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku pedagoga, - wpisy w dziennikach lekcyjnych
2.	Uczenie sposobów asertywnego odmawiania alkoholu	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - psycholog 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku pedagoga, psychologa - wpisy w dziennikach lekcyjnych

4. Uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Lekcje wychowawcze na temat stresu	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - psycholog 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku pedagoga, psychologa - wpisy w dziennikach lekcyjnych
2.	Tworzenie przyjaznej atmosfery w szkole	<ul style="list-style-type: none"> - rada pedagogiczna 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - ankieta
3.	Niezwłoczne organizowanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog - psycholog 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku specjalisty

5. Promocja zdrowego trybu życia w szkole:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Zwracanie uwagi na postawę ciała na lekcjach wychowania fizycznego	<ul style="list-style-type: none"> - Nauczyciele wychowania fizycznego 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - notatki służbowe
2.	Rozwijanie zainteresowań sportowych	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele wychowania fizycznego 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - zawody sportowe, - scenariusze zajęć
3.	Propagowanie zdrowego stylu odżywiania się i wskazywanie zagrożeń wynikających z zaburzeń odżywiania	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele wychowania fizycznego - nauczyciel biologii, przyrody 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dziennikach lekcyjnych, - ankiety
4.	Program profilaktyki HIV/AIDS	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - nauczyciel biologii 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku pedagoga,

				- wpisy w dziennikach lekcyjnych
5.	Wskazanie sposobów zapobiegania chorobom cywilizacyjnym	- nauczyciel biologii, przrody	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych
6.	Organizacja zawodów sportowych oraz udział w nich	- nauczyciele wychowania fizycznego	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych

6. Profilaktyka przemocy rówieśniczej – zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w grupie rówieśniczej poprzez:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1	Tworzenie bezpiecznego Środowiska – opracowanie wspólnie z uczniami zasad obowiązujących w klasie, określających granice i chroniących prawa każdego ucznia	- wychowawcy, - pedagog	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych
2.	Pozytywne wzmocnienia - nagradzanie dobrych zachowań i postaw, promowanie współpracy i empatii	- wychowawcy, - nauczyciele, - specjaliści	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych
3.	Dbałość o atmosferę w klasie – stworzenie atmosfery wzajemnego szacunku, zaufania i otwartości, w której uczniowie czują się bezpieczni i akceptowani	- wychowawcy, - nauczyciele, - specjaliści	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych

4.	Budowanie pozytywnych relacji: <ul style="list-style-type: none"> - integracja klasowa (organizowanie różnorodnych aktywności sprzyjających nawiązywaniu relacji i poznawaniu się uczniów, np. gry i zabawy integracyjne, wycieczki, wspólne projekty), - dialog i komunikacja: kształtowanie umiejętności komunikacji, aktywnego słuchania i rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - specjaliści 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dziennikach lekcyjnych
5.	Reagowanie na przemoc: <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie sygnałów alarmowych – symptomów przemocy i reagowanie na nie we właściwy sposób, Współpraca z rodzicami, pedagogiem, psychologiem i innymi specjalistami w celu zapewnienia uczniom kompleksowej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - nauczyciele, - specjaliści 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dziennikach lekcyjnych

7. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Upowszechnienie zagadnień związanych z cyberprzemocą	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog, - psycholog, 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dzienniku specjalisty,

				- wpisy w dziennikach lekcyjnych
2.	Upowszechnienie zagadnień dotyczących mediów społecznościowych	- wychowawcy, - pedagog, - psycholog,	przez cały rok	- wpisy w dzienniku specjalisty, - wpisy w dziennikach lekcyjnych
3.	Podnoszenie kultury osobistej uczniów oraz kultury języka	- dyrekcja, - wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog, - pracownicy administracji i obsługi	przez cały rok	- wpisy w dziennikach
4.	Promowanie postaw prospołecznych	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych
5.	Angażowanie uczniów w działalność wolontariatu	- wychowawcy, - nauczyciele, - pedagog	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych

8. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie:

Lp.	Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas działania	Sposób ewaluacji
1.	Prowadzenie zajęć dotyczących wad i zalet mediów	- wychowawcy, - pedagog	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych, - wpisy w dzienniku pedagoga
2.	Prowadzenie zajęć nt. radzenia sobie z nieśmiałością, odrzuceniem, lękami, depresją	- wychowawcy, - pedagog, - psycholog, - osoby z zewnątrz	przez cały rok	- wpisy w dziennikach lekcyjnych, - wpisy w dzienniku specjalisty

3.	Nauka udzielania pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy, - pedagog - specjaliści z zewnątrz 	przez cały rok	<ul style="list-style-type: none"> - wpisy w dziennikach lekcyjnych, - wpisy w dzienniku specjalisty
----	-----------------------------------	--	----------------	--

ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Leśników i Pszczelarzy w Dąbrówce w dniu 29 września 2025 r.